

een verschillende uitwerking hebben, evenzoo kan het zijn dat wij de Etrurische grafschilderingen eigenlijk naar het effect bij toortslicht moeten beoordeelen. En zoo zijn er meer moeilijkheden van dezen aard. Werden er aan de grafschilderingen dezelfde eischen gesteld als aan andere schilderijen? Werkte de kunstenaar niet in zeer ongunstige omstandigheden in deze graven, en was het niet van invloed op zijn kunst? Evenzoo vele moeilijkheden voor een aesthetische interpretatie.

Tot de oudste schilderijen behooren waarschijnlijk die in de „Tomba dei Tori”, bij Corneto, het „graf der stieren”, zoo genoemd naar de stieren die in de wanddecoratie voorkomen. Het graf dateert waarschijnlijk uit de eerste helft der zesde eeuw voor Christus (afb. 1, 2 en 5).

De voorstelling, met welke wij ons zullen bezighouden en die op de hierbijgaande gekleurde reproductie is afgebeeld, bevindt zich op den achterwand van de grafruimte, tusschen twee deuren die naar twee kleinere achter het hoofdvertrek gelegen ruimten leiden. Boven de voorstelling en de deuren loopt een fries waarin de stieren voorkomen over welke ik sprak (hier niet afgebeeld). De afsluiting naar boven geeft een geveldriehoek waarin fabelachtige monsterwezens en een ruiter te paard zijn afgebeeld.

De scène, in de hoofdvoorstelling weergegeven, is ontleend aan de Grieksche mythologie. Van rechts nadert een te paard gezeten jongeling een bron, blijkbaar met het doel zijn paard te drenken. Links van de bron en zich daarachter verschuilend heeft zich een krijger geposteerd met kennelijk vijandige bedoelingen. Het is in het begin van de Trojaansche oorlog. De Grieksche belegeraars hebben nog niet volledig het beleg voor Troje geslagen, maar volstaan voorloopig met het doen van roof- en verkennings-tochten in den omtrek. De Trojanen durven zich nog buiten hun vesting te wagen. Op een zijner verkennings-tochten was de Grieksche held Achilles, tegen het vallen van den avond, bij een bron in de nabijheid van een altaar van Apollo aangekomen. Hij hoort het geluid van naderende paarden en legt zich in hinderlaag: het is de Trojaansche koningsdochter Polyxena (hier niet afgebeeld) die aan de bron, naar de gewoonte der koningsdochters van die dagen, met haar kruik water komt halen, vergezeld van den jongsten zoon van koning Priamos, Troïlos. Achilles valt den op niets bedachten Troïlos, die ongewapend was uitgereden, aan, slaat hem neer, en maakt de paarden buit.

Dat is in het kort het verhaal, dat ons uit de beeldende kunst beter bekend is dan uit de litteratuur, en dat uitvoerig schijnt te zijn verhaald in een der verloren gegane na-homerische heldendichten, de Cypria, en in een eveneens verloren tragedie van Sophocles, Troïlos genaamd.

De Etrurische kunstenaar dankte niet alleen het litteraire gegeven aan de Grieken. Een vergelijking met de vazenschilderingen, die hier als afb. 6